

EL FLUVIA

SURTIRÁ CADA DIMECRES

PREUS

Un número 5 céntims
 Un any de subscripció. 2'50 Ptes.

PERA SUSCRIPCIONS Y DEMÉS

CARRER DE SANT ESTEVE, 29.

UN RAIG D' ESPERANÇA

Ab no poca satisfacció vaig llegir l'article de *Revista Olotina* del dia 10, titulat: «¿Un nou període?» puig si en ell s'interpreta el verdader esperit de *Revista Olotina*, hem cregut trovarhi, en mitj de certes insidioses afirmacions que revelen l'atavisme d'escola á que perteneixen els seus redactors, una certa tendència a lligar caps, y fer les paus. No saltres que no hem vingut á la lluyta per lluytar ni destruir sino per posar les coses al seu punt y per edificar sobre una base sòlida y estable el grandíós edifici de la Pàtria catalana, tindrem una gran satisfacció si podèm veure realisat, sense abdicacions perjudicials y vergonyoses, aquest ideal de pau que tant desitjém. Més entretant qu'esperém s'arrivi á aquest terme, no será obstacle que repassém alguns punts falsos que hem observat en el mateix article ahont se diu lo que á nosaltres més ens ha afalagat, aixó es: «*Que potser fora del cas realisar una petita enquesta per conèixer opinions referents á la conveniència d'unificar l'acció del catalanisme oloti, al menys en temps normals, en lloch de remarcar y engrandir les diferències que'ns separen, més aparents que reyalts en l'inmensa majoria dels cassos*»

En primer lloch no 'ns plauhen aquelles gratuites y extemporànies afirmacions en qui va en busca de la pau, de «*Que'ls nous adeptes á la causa catalana quedaren ben poch identificats ab l'esperit que á tota hora ha animat al catalanisme...*» Recordis lo que sobre 'l particular ja escriguerem en l'article «*Desconfiances perilloses.*»

També 'ns sorprenen les afirmacions de que *vivim d'artificiositat.... Que tot es relatiu dintre del catalanisme local..... que no hi ha un punt per fundar una divisió més ó menys formal.....* Aquestes afirmacions que revelen un pesimisme y escepticisme depriment, son tan més estranyes en quan son preferides per un dels qui sembla més interés hauria de tenir en no manifestar semblants miseries, tota volta que á n' ell y als seus companys podrá atribuirse, si en tant llarch temps d'estar al devant del moviment catalanista en nostre ciutat y comarca no han sapigut fer d'aquest una cosa real y que inspiri á tots major confiança.

Tampoch trovém justa ni conforme l'afirmació que fa l'articulista contra part dels elements de l'antiga «*Agrupació Catalanista*» diguent que fundaren y sostingueren entitats *ben oposades á n' ella*; y menys encare la conseqüència despectiva que contra

dels mateixos ne treu, aixó es: «prova, diu, que no son ses conviccions lo que 'ls obliga á sostenirse en aquestes situacions equivoques, sinó conveniencies de moment....»

Y finalment ja que no tot ha de ser censura (encare que soch el més inepte per semblant feyna) dirém que ens plau en gran manera aquella afirmació de que «es... lluny de la realitat que 'ls veritables nacionalistes olotins militin en cap extrem» sobre tot d'haverse pronunciat la *Revista Olotina*, en sos articles, de l'esquerra, que á ser estable aquesta actitud, ho considerém com un acte de verdadera conversió política.

JOAQUÍM VAYREDA Y AULET.

À MA... DEIXONSES

¿ No sabs qui soc, pervertida?...
 ¿ No coneixes á n'en Pep,
 aquell que tant t'estimava
 y á qui volies fer teu?...
 Si, soc aquell que molts dies,
 allá, passades les deu,
 en ton casal modernista
 desplegava 'l seu saber
 en mitj dels teus *contertúlios*.
 Soc aquell del bigotet
 que tanta gracia te feya...
 ¡ Y ara no me vols dir res!..
 Ja fas be de no coneixem;
 car te fa pena, ja ho crec,
 que t'hagi deixat plantada
 al embat dels quatre vents.
 ¡ Si me n'han dites de coses,
 que m'han fet tornar vermell,
 referents á ta incultura
 y al teu poc enteniment!..
 Fins he sabut que tenies
 un *fillet*, que no es del cel,
 y á qui no vols reconeixer
 á pesar de qu'es ben teu.
 D'ell te vals per moure escándol
 en mitj de la bona gent,
 y li fas dir sens vergonya
 unes coses que... ¡ Deu meu!
 sols "La Campana de Gracia"
 llogaria al teu *baillet*.
 Ell en nom teu sens *decoro*

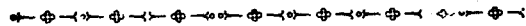
escampa tot lo mes *vert*
 que no admets en tes quartilles
 per... vaja tú ja m'entens.
 Ja pot dir el P. Enredayre
 que no vols contestar res
 á les vritats, que ab constancia
 vaig cantante fa algun temps.

De veres sembla mentida,
 que mentides diguin *ells*
 els qui de *nobles* blasonen
 y *tolerants y prudentes*.
 Y et passegas sens vergonya
 per tots el nostres carrers;
 ¿ y no 't cau la cara á trossos
 al sentir al teu *marrec*
 com te defensa, oh desgracia,
 d'un modo tant *indecent*?..
 Ab ses quartilles *inmundes*
 embruta al pobre jovent,
 que tingueren l'hora tonta
 de comprar aquell *paper*,
 en que ab la cara *tapada*
 á n'els *jobenets sencers*
 els insultes, els r'obregues,
 sens que'l teu enteniment
 reconeixi la vilesa
 de lo que, boja estás fent.

De *persones respectables*
 qu'encare no t'han dit res
 empastifes ab llot negre
 l'honra, que ab greu se pert
 valente de les llanguetes
 de més de quatre *gossets*,
 que rodeijen al teu *nano*,
 el que negaves fos teu.
 De la *Religió* te'n burles
 sens temer l'ira del Cel,
 escampant, desvergonyida
 unes doctrines arreu,
 que sols poden ensenyarles
 els qui *renegan* de Deu
 ab uns *puntos suspensivos*
 que't denigren d'alló més.
 ¡ Y aixó permeteu els *cultes*
 y el seriós *director* teu,
 no recordant que sou pares
 de familia!.. ¿ Y qué diré
 de ta honradesa tacada
 per tan denigrant *paper*?..
 Perque si el *nano* t' alaba
 y et defensa el *remadet*,
 que comanda ab *desparpafi*
 el teu inicuo *baillet*,
 no podrás negar que proba
 d'un modo ben concluyent
 que tu y ell sou una *cosa*,
 com la *mare* y son *fillet*.
 ¿ Podrás estarne orgullosa

de tenir al costat teu
 tot lo més *vert* de la vila
 y de menys enteniment,
 que sens rubor ens publica
 tot lo que hi ha en el cor seu?...
 Vaja doncs torna en darrera;
 qu'aixís vas molt malament
 y la gent qu'un xic s'estima
 fugirà de *casa-teu*.
 Y fes que sigui mentida
 tot aixó que á dir se sent:
 ¡ que tornarás á la fira
 á comprar un altre *marrec!*...
 Creume á mi, y no siguis tonta:
 t' ho diu aquell ayment teu;
 més no'l de la *blanca barba*
 es qui aixó te está dient.
 Aquetes vritats amargues,
 qui te les diu es en *Pep*;
 aquell que tant t'estimava;
 aquell de ros bigotet;
 aquell qu' avuy te daria
 als dimonis del infern.

JOSEPH FONTCLARA.

MORALISACIÓ

Si nosaltres devém vetllar per la verdadera orientació política de la comarca, ha d' esser també nostre objecte de preferència, vetllar per la moralisació popular de la mateixa.

En un nombre de la *Veu de Catalunya* de la setmana passada, s' hi ha publicat un article, titulat: *Hemofilia* que molt acertadament, feya notar la degeneració en que havien caygut els *espectacles cinematografichs* y les funestes conseqüències que reportaven á la societat y á la joventut.

No vinch á repetir lo mateix de la "Veu", puig que me esposaria al volguerho expressar de diferenta manera á fer perdre aquella bona impresió que inductablement han experimentat tots els que l' han llegit.

Solsament, corresponent á l' invitació que en ell se feya en els periódichs porque l' ajudessin en aquesta campanya moralisadora farém algunes observacions.

Y aixís concretantnos als cinematógrafs locals, no deixém de veure en ells

aquesta degeneració de que ens parlava la "Veu", aquest grau de desmoralisació que se trova en la major part de les películes que en nostre ciutat s' exhibeixen y quals funestes conseqüències no podém tardar molt á sentir.

Els dos *cinematógrafs* instalats en nostre ciutat, pequen per el mateix cantó.

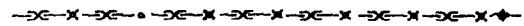
Aixís el del Teatre Principal que además de la part cinematográfica te l' espectacle de *Varietés*, sos empresaris inconscientment sense fixarse en la transcendencia de la seva obra, ha posat devant del públich olotí, espectacles que jamay s' hi haurien d' haver vist. Y fins dies enrera s' exhibien en dit teatre, dues *artistes*, dignes sols d' un depravat *Paralel*.

En el "Cinematógrafo Español" ahont s' hi veu la llegenda "por respeto á la higiene se prohíbe fumar" moltes vegades respecten més l'higiene que la moralitat, puig que en virtut de la primera no deixen fumar, y contra la segona permeten tota mena d'abusos. Que mirin els empresaris del "Español" que la major part dels espectadors, son jovenets al devant dels quals es una imprudencia l' exhibició de certes películes; per exemple ¿no podrien suprimir l' acostumat "*apoteosis final*"...?

Y se comprén que les películes siguin tals, puig bona part d' elles son fabricades ó per lo menys exhibides en les ciutats franceses, y sabut es que aquelles se troven á molt diferent grau de moralisació que el nostre. Per lo tant..... ens corresponen espectacles més nobles.

Preguéem donchs als senyors empresaris, que sigan una mica més primmirats, y que les películes les passin be per el garvell avans de presentarles devant del públich. ¿Qui els hi diu que si aixó dura gayre no se trovi algú que ho sápigam explotar ab més acert?

C. BADÍA.

EL LLORO QUE XIULA

En aquell temps que les besties par-

laven, un lloro que 's va escapar de la gavia se n' aná á fer son niu en mitj de una boscuria, y prenguent l' ayre d' un home savi, criticava á tots els demás aucells. Alló era un escandol, de manera que encare algún no comensava á cantar, el lloro el feya callar á copia de xiulets, crits extranys y amenasses de que 'l pessigaria.

Cansats els demás aucells de tan sentir al lloro xerrayre, un dia es presentaren á casa seva y li digueren: molt senyor nostre, tingui la bondat de cantarnos una cansó del seu repertori, ja que cap de les que cantém nosaltres li agrada, y vosté n' ha de saver molt per forsa, ja que ab la seva crítica demostra tenir grans coneixements.

El lloro un xich sorprés, pero atrevit com tots els tontos, prengué un ayre altivol, se girá de cara el públich y ab un tó magistral, molt enfátich, exclamá: senyors, jo no canto, jo xiulo, xarotejo, baladrejo, meno fressa, serveixo pera fer badar á la maynada, per divertir á la gent que no te ohído, pero us asseguro ab tota formalitat que jo no canto.

—Estém enterats, respongueren els aucells cantayres, fent al lloro fonda reverencia, ja ens ho pensavem.

Per la copia PERE CABIACH.

SETMANA POLÍTICA

El moviment catalá cada dia guanya terreno y n'es una prova gran les moltes trames que cada dia hi posa la premsa antisolidaria donantnos á coneixer calendaris ben especials per veure si pot desfer el *montón* que tanta por li fá. L' un dia diu qu' en Cambó serà ministre y que está en pactes ab en Maura, l' altre dia en motiu del viatge del rey recalca perfidiosament els molts atentats terrífichs de nostre ciutat comptal preveient coses tan llunyanes que fan notar la febre de que está possehida; més, pobreta, en sos somnis fa castells sens fonaments y després els veu per terra. El rey ja ha fet son viatge sens cap obstacle, y que ha passat? lo que necessariament

tenia de passar d' un poble com el catalá ben educat y plé de civisme; seriós com es son carácter, l' ha rebut en la ciutat dels Comptes ab respecte y en pura curiositat sens manifestacions d' agrado ni desdeny.

La premsa madrilenya antisolidaria s' ha equivocat altre volta.

En quan al ministeri d' en Cambó per ara no 'l veyém; lo que si es ovirador el tribut de respecte y estimació de que ha estat objecte á Salamanca ahont tant les autoritats eclesiástiques com civils li han mostrat una deferencia que 'ns prova que 'ls cors s' agermanen, cumplintse lo que ha dit En Maragall: y arribará día que tots serém uns. Ja no son els valencians, y els aragonesos y els vaschs, sinó els esclaus del centre que també han sentit l' escalf al terror que 'ls vegé naxer fentse més forts pera defensar la patria comuna ab més bona voluntat y més seny.

NOVES

Han honrat ab sa visita, la nostra Redacció, els periódichs següents: *L' Apat*, *La Costa de Llevant*, *Vida Llevantina*, *La Veu de la Costa*, *Aurora Social*, *La Font Nova*, *Lo Geronés*, *La Regeneración*, *Ressenya Literaria*, ab els que ab molt gust hi establím el cambi.

Hem rebut un llibret que ab el títol de "*Cullideta*" ha publicat á Vilafranca En Ramón Puig y Bosch en el que s' hi conté una col·lecció de quadrets en prosa haventhi una bona munió ben ensepegats y práctichs.

De totes veres remerciém al autor el obsequi.

Diumenge prop-passat la secció dramática del "Institut Olotí" posá en escena *A la lluna de Valencia*, y están en ensaig *La festa dels aucells*, y altres.

Diumenge 15 del present tingué lloch en la "Lliga Regionalista" la discussió que anunciarem, siguent forsa concurreguda, hi presentaren algunes esmenes els Senyors Pujolar y Bassols. Dijous dia 19 es continuarà la discussió de la pòncia y les esmenes, comensantse á la hora dels altres dies.